

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

29. februar 2020

EM 2020/43

Hermed fremsættes følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i Forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en undersøgelse, der skal kortlægge viden om seksualitet, kønssygdomme, uønskede graviditeter, grænsesætning og fysiske samt digitale krænkelser blandt skolesøgende børn, tilpasset til alle tre trin. Undersøgelsens resultater skal fremlægges inden 1. januar 2022.

(Medlem af Inatsisartut Stine Egede, Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse:

I 2018 blev henholdsvis 68 piger og 13 drenge teenageforældre¹. Samme år var der blandt de 14 til 19-årige 170 uønskede graviditeter. I 2018 blev der blandt de 13 til 19-årige ligeledes konstateret 25 tilfælde af syfilis, 284 tilfælde af gonore og 1001 tilfælde af klamydia². Samtidig kan vi heller ikke komme udenom, at rigtig mange børn og unge oplever at blive krænket fysisk såvel som digitalt.

Der er rigtig meget på spil, når man er teenager. Hormonerne flyver rundt og man skal forholde sig til nye følelser og forandringer i kroppen. Som samfund har vi en forpligtelse til, at børn og unge kommer ind i voksenlivet med den største viden om, hvordan de passer på sig selv og andre. Med ovenstående tal og viden om, at børn og unge udsættes for grænseoverskridende handlinger fysisk såvel som på sociale medier, bør vi spørge os selv, om vi lever op til den forpligtelse.

Under FM2017 debatterede Inatsisartut et forslag om risici ved deling af nøgenbilleder og –videoer. Her blev Naalakkersuisut pålagt sikre, at information om risici ved deling af nøgenbilleder og videoer via mms og sociale medier blev en fast del af undervisningen på ældstetrinnet i Folkeskolen³. Dette har ikke afstedkommet nogle lovgivningsmæssige ændringer. Dog fremgår det af Naalakkersuisuts strategi mod seksuelle overgreb for 2018-2022⁴, at et forslag til en fremtidig indsats på dette område kunne være informations- og uddannelsesaktiviteter om digitale krænkelser for ældstetrinnet i folkeskolen.

¹ Landslægeembedet; Fødsler I Grønland 2018 s. 8 (Nunatsinni Nakorsaaneqarfik; 2018-imi nunatsinni erniusut s. 8)

² Grønlands Statistik

³ FM2017/59

⁴ Killiliisa – Lad os sætte grænser, 2018, s. 45

Ved Grønlands børn og unge nok om seksuel sundhed og grænseoverskridende adfærd, fysisk såvel som på sociale medier? Har vi som voksne gjort nok for, at vores børn og unge ved, hvordan man beskytter sig mod uønskede graviditeter og kønssygdomme? Og har vi været vores ansvar bevidst, når vi gang på gang hører, at børn og unge får overskredet deres grænser og krænkes, eller ved værste tilfælde misbruges seksuelt?

Lad os finde ud af, hvad vort lands skolesøgende børn faktisk ved om seksuel sundhed og grænseoverskridende adfærd. På den måde kan vi finde ud af, hvor vi på sigt skal sætte ind, så de kommende generationer af voksne har den fornødne viden til at tage oplyste valg om deres egen seksuelle sundhed, og ikke er i tvivl om, hvordan man respekterer egne og andres grænser.

Undersøgelsen kunne med fordel formuleres i samarbejde med MIO, Børnetalsmanden og UNICEF Grønland og Danmark. Jeg forestiller mig, at undersøgelsen kan udformes som en spørgeskemaundersøgelse, der udføres på skolerne, for at sikre den højest mulige svarprocent. Såfremt Naalakkersuisut vælger denne form kunne Naalakkersuisut med fordel hente inspiration i de erfaringer som UNICEF Danmark tidligere har fået i forbindelse med besvarelser af spørgeskemaer blandt folkeskolens elever⁵.

Med disse ord og et ønsket om en god debat, håber jeg, at Inatsisartut vil tage godt imod mit forslag.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige:

Det anslås at udgifter til udarbejdelse af undersøgelsen samt analyse af resultater vil beløbe sig til ca. 1-1½ A/C årsværk, svarende til 500.000 – 750.000 kr. Dette inklusiv eventuelle udgifter til udformningen og fremsendelse af spørgeskemaer samt evt. indtastning af data m.v.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv:

Ingen

Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne:

Ingen

⁵ Institut for menneskerettigheder & UNICEF Danmark, Undersøgelse af grønlandske skolebørns viden om menneskerettigheder og børnekonventionen 2019;
https://menneskeret.dk/sites/menneskeret.dk/files/media/dokumenter/nyheder/boern_og_unge_undersoegelse_2019_groenland.pdf